

ಕಲೆಯೆಂಬ ಮಾಯೆ

■ **ಅಶೋಕ ತೋಟ್ಟಳ್ಳಿ,**
ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ರಂಗಭೂಮಿ ಶಿಕ್ಷಕರು,
ಕಲಬುರ್ಗಿ

ನಾನು 2008ರಲ್ಲಿ ರಂಗಭೂಮಿ ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡೆ. ಕಲಬುರ್ಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸೇಡಂ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜಾಕನಪಲ್ಲಿ ಎಂಬ ಗಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಶಾಲೆಗೆ ನಾನು ನೇಮಕಗೊಂಡಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಹದಿನೆಂಟು ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗೆ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಊರಿನ ಎಂಬತ್ತರಷ್ಟು ಜನರ ಮಾತೃಭಾಷೆ ತೆಲುಗು. ರೆಡ್ಡಿ, ಲಿಂಗಾಯತ ಸ ಮು ದಾ ಯ ದ ವ ರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾತಾಡುತ್ತಾರಷ್ಟೆ. ಅಂಥ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗೆ ನಾನು ರಂಗಭೂಮಿ ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡೆ. ಆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಶುರುವಾಗಿಯೂ ತುಂಬ ದಿನಗಳೇನೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಗೋಟೆ ಅದೂ ಇದು ಆಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳು ಮೇಷ್ಟ್ರು ನೋಡಿದರೆ ಓಡಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು ಅವರ ಜೊತೆಜೊತೆಗೆ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಆಟ, ಗೋಲಿ ಆಟ, ಕೋಲಾಟಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಾ ಆಡುತ್ತಾನೆ ಅವರ ವಿಶ್ವಾಸ ಸಂಪಾದಿಸಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರಲು ಯತ್ನಿಸಿದೆ. ನಾನು ನೇಮಕಗೊಂಡಾಗ ಹತ್ತು ಹನ್ನೊಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದರು. ಈಗ ತೊಂಬತ್ತೂರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದಾರೆ.

ಅಶೋಕ್ ತೋಟ್ಟಳ್ಳಿ ಅವರ ಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳು

ನಾನು ಮರುವರ್ಷವೇ ನಾಟಕ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೆ. ಆ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 'ಎಸ್‌ಸಿ' ಸಮುದಾಯದ ಹಲವು ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದರು. ನಮಗೆ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸುಸಜ್ಜಿತ ವೇದಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ಏನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಊರ ಹನುಮಂತನ ಗುಡಿಯ ಆವಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೆವು. ತಾಲೀಮನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ, ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ದಿನಾಂಕವನ್ನೂ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ನಾಟಕದ ದಿನ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಎಸ್‌ಸಿ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲ ಹಿಂಜರಿಯಲು ಶುರುಮಾಡಿದರು. 'ಸಾರ್, ನಾವು ಹನುಮಂತನ ದೇವು ಕಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಮಾಡಂಗಿಲ್ಲಿ... ಊರಾವು

ಬೈತಾರ' ಎಂದು ಹೇಳಲು ಶುರುಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಎಸ್‌ಡಿಎಸ್‌ಸಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನಾರಾಯಣರಡ್ಡಿ ಪಾಟೀಲ ಎಂಬುವವರು ಇದ್ದರು. ಊರಿನ ಪ್ರಮುಖರೂ ಅವರೇ ಆಗಿದ್ದರು. ನಾನು ಹೋಗಿ ಅವರ ಜೊತೆ ಮಾತಾಡಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿವರಿಸಿದೆ. ಅವರು 'ಹಾಗೇನಿಲ್ಲ, ನಾಟಕ ಮಾಡಿ' ಎಂದು ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ನಿಂತರು. ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಹನುಮಂತನ ಗುಡಿ ಕಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ನಾಟಕ ಮಾಡಿದರು. ನಾಟಕ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಗುಡಿಯ ಜಗುಲಿಯ ಮೇಲೂ ಒಂದು ಸುತ್ತ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಜನರೂ ಇವರ ನಾಟಕವನ್ನು ಖುಷಿಯಿಂದಲೇ ನೋಡಿದರು. ಕಲೆಗೆ ತರತಮಗಳನ್ನು ಮರೆಸುವ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅಂದು ಮನವರಿಕೆ ಆಯ್ತು. ಕಲೆಯೇ ಮುನ್ನಲೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳು, ಸಣ್ಣತನಗಳು ಗೌಣವಾಗುತ್ತವೆ ಅನಿಸಿತು. ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಿ ನನಗೆ ತುಂಬ ತೃಪ್ತಿ ಕೊಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಅದು.

ಗುಬ್ಬಿಗೂಡುಗಳ ಕಂಡು ಬಲ್ಲಿನಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು

■ **ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್ ತಳಕಲ್**
ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರಕಾರಿ ಆದರ್ಶ ವಿದ್ಯಾಲಯ,
ಖನಗಾವ, ಗೋಕಾಕ

ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಗಳೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಬೆರಗು, ಕುತೂಹಲಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದವು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅದೆಷ್ಟು ಆನಂದಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ ಎನ್ನುವುದು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡ ಈ ಆರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಲಿಕೆಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿತ್ತು. ನಾನೇ ಕೆಲವೊಂದಷ್ಟು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅಂಗಡಿಯಿಂದ ಕೊಂಡು ವಿಜ್ಞಾನದ ಹಲವು ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸದಿದ್ದರೆ ಪಾಠ ಮಾಡಿದ ತೃಪ್ತಿಯೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೆ ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಪಾಠ ಮಾಡುವಾಗ, ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕೈಗೆ ನೀಡಿ ಅವರೇ ವಿದ್ಯುತ್‌ಮಂಡಲ ತಯಾರಿಸಲು ಹೇಳಿದೆ. ಅಳುಕುತ್ತಲೇ ಆ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭ್ರಮ ಹನಿಗಟ್ಟಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಬಲ್ಲುಗಳು ಹೊತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಹೊಳಪು ಸೂಸಿದ್ದು ಮಾತ್ರ ಅವರ ಕಣ್ಣುಗಳು. ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದರೂ ಅದೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿ

ಎಂಬಂತೆ ಖುಷಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಗುಬ್ಬಿ ಗೂಡುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪಾಠವೊಂದಿತ್ತು. ನಿಜವಾದ ಗೂಡುಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಪಾಠ ನಿರರ್ಥಕ ಅನ್ನಿಸಿ, ಕೆಲವೊಂದಷ್ಟು ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ತರಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹಲವು ವಿಧದ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ತಂದು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ತೋರಿಸಿದಾಗ ಆ ಗೂಡುಗಳ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡಿದ್ದರು. ಒಂದು ವಾರವಾದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಬಿಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಗಳಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಮೂಡುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಕುತೂಹಲ, ಬೆರಗು, ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕ ಕಲಿಕೆಗಳೇ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಗಾಗ ಕೈಗೊಂಡು ಆದಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿಸ್ಮಯಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ನಾನೂ ಕಲಿತು ನಲಿಯುತ್ತೇನೆ.

